
Paralelné programovanie

Message Passing Interface

Bc. št. prog. Informatika - 2010/2011

Ing. Michal Čerňanský, PhD.

Fakulta informatiky a
informačných technológií,
STU Bratislava

Prehľad tém

- Základné princípy programátorských modelov zasielania správ
  - Základné stavebné kamene: operácie „send“ a „receive“
  - Topológie a mapovania
  - Prelínanie komunikácie a výpočtov
  - Kolektívne komunikačné a výpočtové operácie
  - Skupiny a komunikátory
-

Základné princípy programátorských modelov zasielania správ

- Logický pohľad na paralelný systém:
    - P procesov - každý s vlastným priestorom adres
  - Každý údaj patrí do práve jedného priestoru adres – explicitné rozdelenie do priestorov a umiestnenie údajov do priestorov
  - Všetky interakcie vyžadujú kooperáciu dvoch procesov
    - Proces ktorý vlastní údaje
    - Proces ktorý chce prístup k údajom
-

Základné princípy programátorských modelov zasielania správ

- MPI programy sú často riešené pomocou asynchrónnych a voľne synchrónnych paradigiem.
    - Asynchrónne paradigmy – súbežné úlohy sú vykonávané asynchrónne
    - Voľne synchrónne paradigmy – úlohy alebo podmnožiny úloh sa synchronizujú v priebehu vykonávania výpočtu, medzi synchronizáciami úlohy sú vykonávané asynchrónne
  - Väčšina programov využíva SPMD model
-

Základné stavebné kamene: operácie „send“ a „receive“

- Prototypy operácií:

```
send(void *sendbuf, int nelems, int dest)
receive(void *recvbuf, int nelems, int source)
```

- Napríklad nasledujúce fragmenty zdr. kódu:

```
P0                                P1
a = 100;                          receive(&a, 1, 0)
send(&a, 1, 1);                    printf("%d\n", a);
a = 0;
```

- Sémantika send operácie: po vykonaní hodnota prijatá P1 procesom musí byť 100

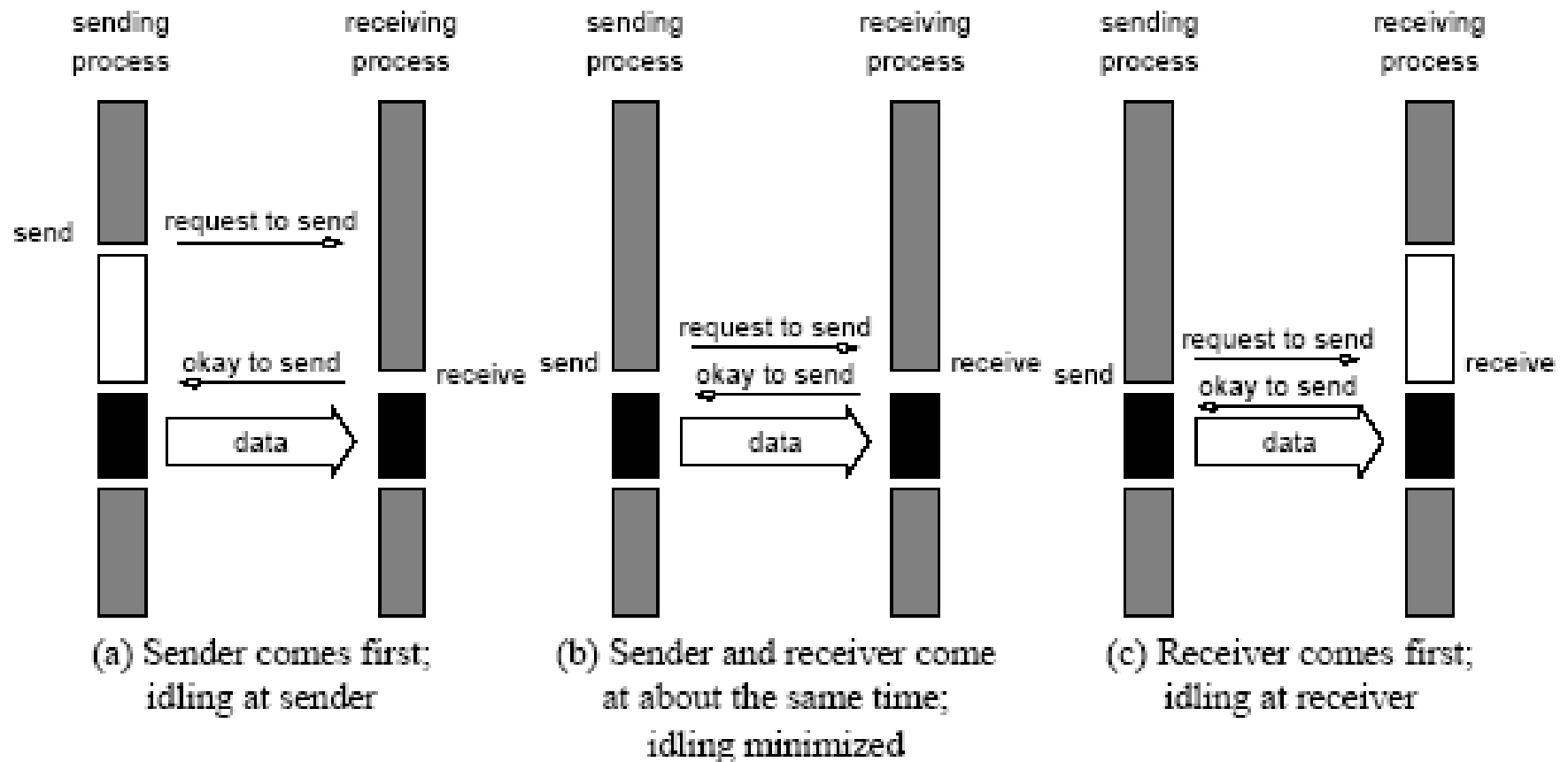

Blokujúce operácie zasielania správ bez vyrovnávacej pamäte

- Jednoduchý spôsob realizovania send/receive sémantiky: send je ukončené len ak je to bezpečné
  - Blokujúci „send“ bez vyrovnávacej pamäte – operácia neskončí, kým nie je vyvolaný prislúchajúci „receive“
  - Čakanie a uviaznutie – najčastejšie problémy s blokujúcimi „send“ operáciami bez vyrovnávacej pamäte
-

Blokujúce operácie zasielania správ bez vyrovnávacej pamäte

- „send“ a „receive“ v rôznych časoch - réžia

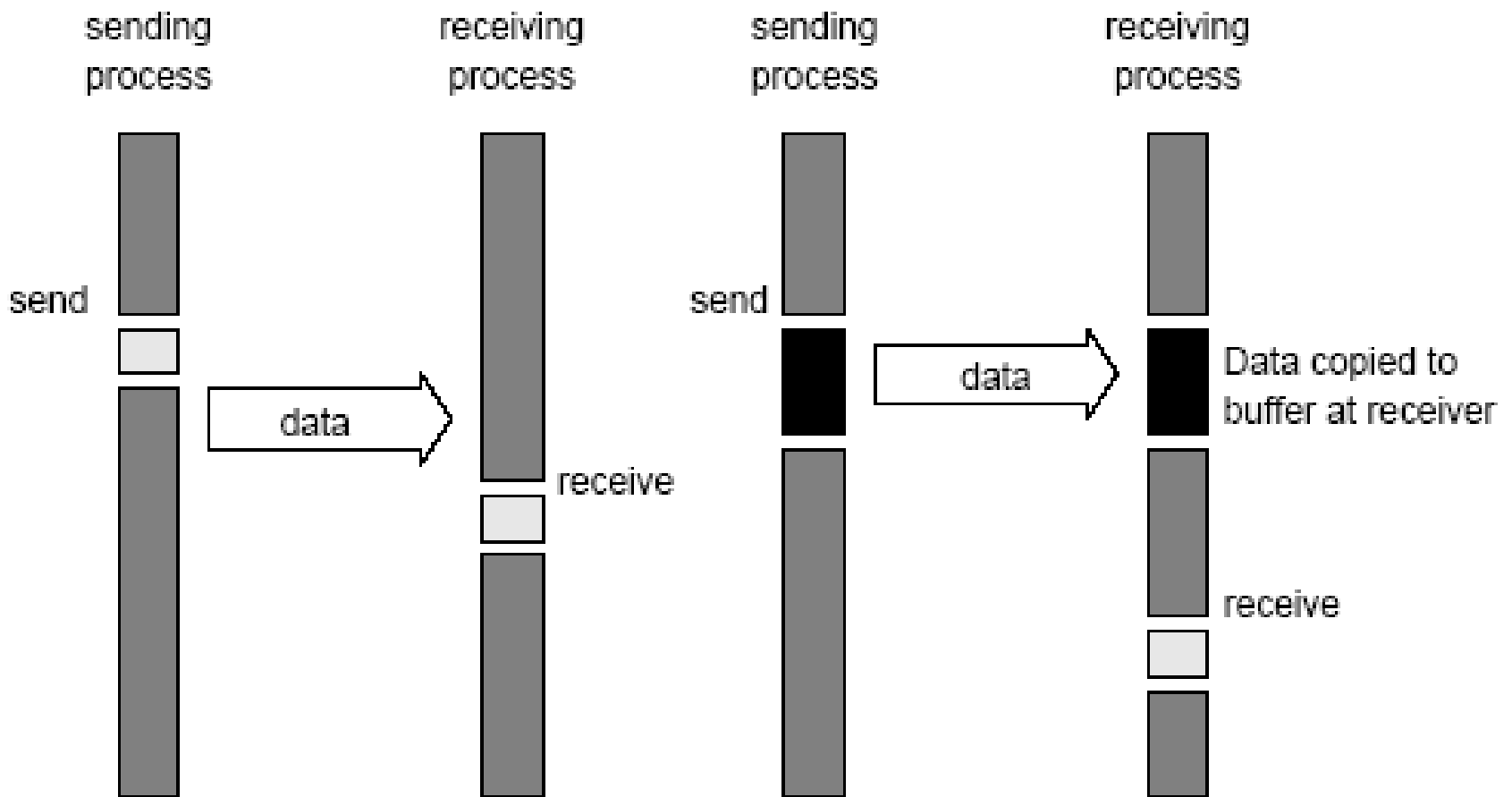
Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- Jednoduché riešenie vzhľadom na čakanie a uviaznutie – použitie vyrovnávacej pamäte na strane odosielateľa aj príjemateľa
- Pri použití vyrovnávacej pamäte – odosielateľ skopíruje údaje do pamäte a skončí po skončení operácie kopírovaním
- Údaje kopírované do vyrovnávacej pamäte aj na strane prijímateľa
- Vyrovnávacia pamäť odľahčuje čakanie za cenu väčšej réžie spojenej s kopírovaním

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- (a) Použitý komunikačný HW, (b) bez HW - réžia

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- Konečná veľkosť vyrovnávacej pamäte – značný dosah na výkonnosť
- Konzument pomalší ako producent?

P0

```
for (i = 0; i < 1000; i++) {  
    produce_data(&a);  
    send(&a, 1, 1);  
}
```

P1

```
for (i = 0; i < 1000; i++){  
    receive(&a, 1, 0);  
    consume_data(&a);  
}
```

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- Uviaznutie je možné aj keď použitie „buffer-ov“

P0

```
receive(&a, 1, 1);  
send(&b, 1, 1);
```

P1

```
receive(&a, 1, 0);  
send(&b, 1, 0);
```

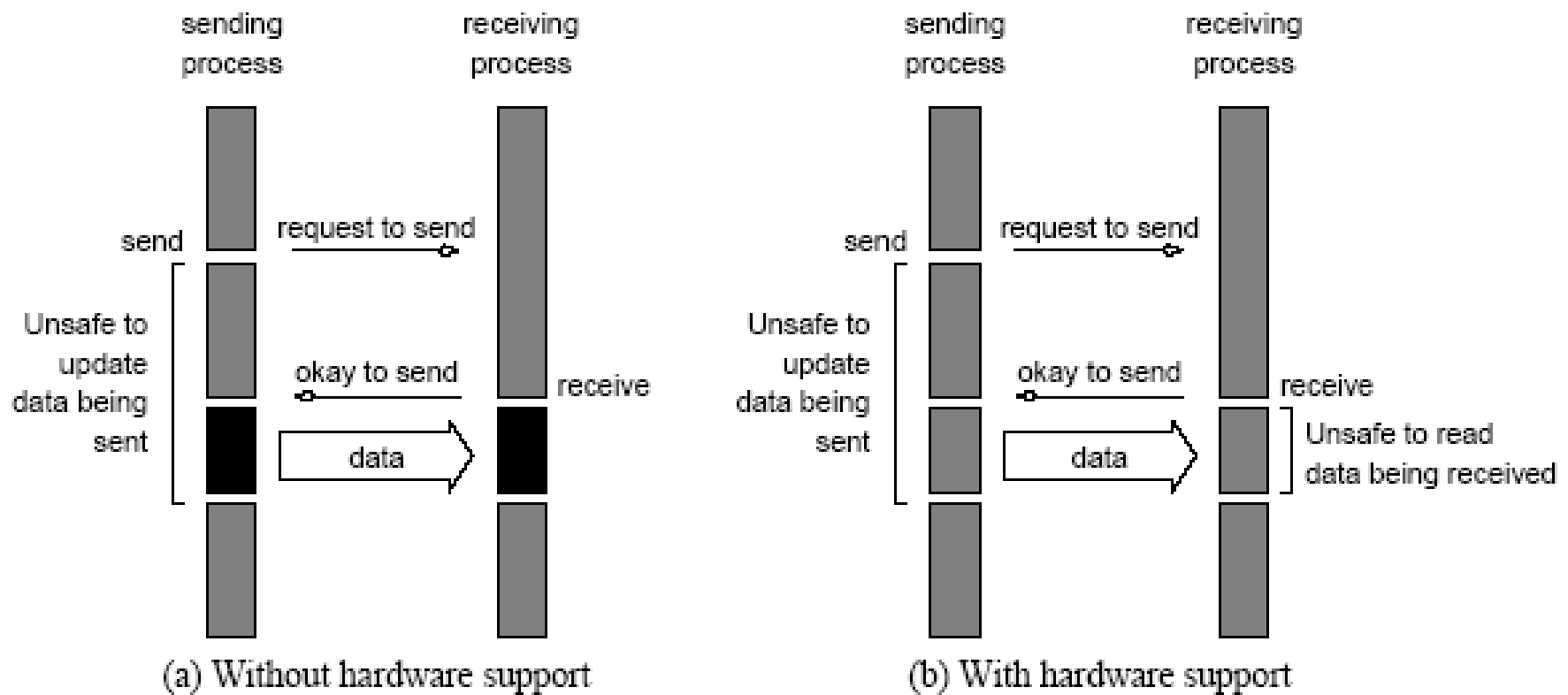

Neblokujúce operácie zasielania správ

- Programátor je zodpovedný za sémanticky správne operácie „send“ a „receive“
  - „send“ a „receive“ končia skôr ako je to sémanticky bezpečné
  - Neblokujúce operácie sú zvyčajne kombinované operáciami na zistenie stavu
  - Možnosť realizovať prelínanie medzi výpočtami a komunikáciou
  - Knižnice zasielania správ zvyčajne poskytujú blokujúce aj neblokujúce primitívy
-

Neblokujúce operácie zasielania správ

- (a) Použitý komunikačný HW, (b) bez HW - réžia

Prehľad protokolov “send/receive”

	Blokujúce operácie	Neblokujúce operácie
Vyrovňavacia pamäť	Operácia v odosielajúcom procese skončí po skopírovaní údajov do odosielajúceho buffera	Operácia v odosielajúcom procese skončí po inicializácii kopírovania do vyrovnávacej pamäti.
Bez vyrovnávacej pamäti	Operácia v odosielajúcom procese je blokována (čaká), kým zodpovedajúca „receive“ operácia nie je vykonaná	
	send a receive sémanticky zabezpečené	Programátor musí explicitne zabezpečiť sémantickú správnosť

MPI – Message Passing Interface

- MPI – štandardná knižnica pre paralelné programátorské modely zasielania správ – prenositeľné programy
  - Štandard MPI - syntax a sémantika množiny základných funkcií
  - Väčšina HW výrobcov paralelných platforiem poskytuje implementáciu MPI
  - Rozsiahla knižnica, ale malá podmnožina funkcií môže byť postačujúca
-

MPI – Message Passing Interface

■ Základné MPI funkcie:

<code>MPI_Init</code>	Inicializácia MPI
<code>MPI_Finalize</code>	Ukončenie MPI
<code>MPI_Comm_size</code>	Zistenie počtu procesov
<code>MPI_Comm_rank</code>	Číslo MPI procesu
<code>MPI_Send</code>	Odoslanie správy
<code>MPI_Recv</code>	Prijatie správy

Inicializácia a ukončenie používania MPI knižnice

- `MPI_Init` – inicializácia MPI prostredia
- `MPI_Finalize` – ukončenie práce s MPI prostredím, uvoľnenie pamäte a pod.
- Prototypy operácií:

```
int MPI_Init(int *argc, char ***argv)
int MPI_Finalize()
```

- `MPI_Init` – spracovanie argumentov príkazového riadku
  - MPI operácie, dátové typy a konštanty majú prefix “MPI_”
  - Návratový kód v prípade úspechu `MPI_SUCCESS`
-

Komunikátory

- Komunikátor definuje komunikačnú doménu – množinu operácií, ktorým je povolené spolu komunikovať
  - Informácie o komunikačnej doméne sú v premennej typu `MPI_Comm`.
  - Komunikátory sú uvádzané ako argumenty
  - Proces môže patriť viacerým (aj prekrývajúcim sa) komunikačným doménam
  - Predvolený komunikátor `MPI_COMM_WORLD`
    - všetky procesy
-

Získavanie informácií od prostredia

- Funkcie `MPI_Comm_size` a `MPI_Comm_rank` - určenie počtu procesov a číslo procesu v skupine procesov.

- Prototypy operácií:

```
int MPI_Comm_size(MPI_Comm comm, int *size)
```

```
int MPI_Comm_rank(MPI_Comm comm, int *rank)
```

- „rank“ procesu – číslo od 0 po veľkosť komunikátora mínus 1.
-

MPI „Hello World“ program

```
#include <mpi.h>

main(int argc, char *argv[])
{
    int npes, myrank;
    MPI_Init(&argc, &argv);
    MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &npes);
    MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
    printf("From process %d out of %d, Hello
World!\n",
        myrank, npes);
    MPI_Finalize();
}
```

Zasielanie a prijímanie správ

- Základné operácie zasielania a prijímania správ:

`MPI_Send` a `MPI_Recv`

- Prototypy funkcií:

```
int MPI_Send(void *buf, int count, MPI_Datatype datatype,
             int dest, int tag, MPI_Comm comm)
```

```
int MPI_Recv(void *buf, int count, MPI_Datatype datatype,
             int source, int tag, MPI_Comm comm, MPI_Status *status)
```

- MPI poskytuje dátové typy ekvivalentné s C - prenositeľnosť
  - `MPI_BYTE` - byte (8 bitov)
  - `MPI_PACKED` – štruktúra vytvorená z rôznych typov
  - Značka správy (tag) – od 0 po `MPI_TAG_UB`.
-

Dátové typy MPI

MPI Dátové typy	C Dátové typy
MPI_CHAR	signed char
MPI_SHORT	signed short int
MPI_INT	signed int
MPI_LONG	signed long int
MPI_UNSIGNED_CHAR	unsigned char
MPI_UNSIGNED_SHORT	unsigned short int
MPI_UNSIGNED	unsigned int
MPI_UNSIGNED_LONG	unsigned long int
MPI_FLOAT	float
MPI_DOUBLE	double
MPI_LONG_DOUBLE	long double
MPI_BYTE	
MPI_PACKED	

Zasielanie a prijímanie správ

- MPI podpruje „žolíka“ (wildcard) pre značku
  - Zdroj `MPI_ANY_SOURCE` – ľubovoľný proces u komunikačnej domény môže byť zdrojom
  - Zdroj `MPI_TAG_ANY` – správa s ľubovoľnou značkou je akceptovaná
  - Na strane prijímateľa dĺžka správy musí byť rovnaká alebo menšia ako pole dĺžka
-

Zasielanie a prijímanie správ

- Na strane prijímateľa – premenná definujúca stav vykonanej `MPI_Recv` operácie

- Zodpovedajúca dátová štruktúra:

```
typedef struct MPI_Status {  
    int MPI_SOURCE;  
    int MPI_TAG;  
    int MPI_ERROR; };
```

- Funkcia `MPI_Get_count` vráti presný počet prijatých údajov

```
int MPI_Get_count(MPI_Status *status, MPI_Datatype  
                 datatype, int *count)
```

Možnosť uviaznutia

```
int a[10], b[10], myrank;
MPI_Status status;
...
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
if (myrank == 0) {
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, 1, 1, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Send(b, 10, MPI_INT, 1, 2, MPI_COMM_WORLD);
}
else if (myrank == 1) {
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, 0, 2, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Recv(a, 10, MPI_INT, 0, 1, MPI_COMM_WORLD);
}
...
```

Možnosť uviaznutia

- Cyklické zasielanie správ: proces i posiela procesu $i+1$

```
int a[10], b[10], npes, myrank;
MPI_Status status;
...
MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &npes);
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
MPI_Send(a, 10, MPI_INT, (myrank+1)%npes, 1,
         MPI_COMM_WORLD);
MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, (myrank-1+npes)%npes, 1,
        MPI_COMM_WORLD);
...
```

Možnosť uviaznutia

```
int a[10], b[10], npes, myrank;
MPI_Status status;

...
MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &npes);
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
if (myrank%2 == 1) {
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, (myrank+1)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, (myrank-1+npes)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
}
else {
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, (myrank-1+npes)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, (myrank+1)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
}

...
```

Simultánne zasielanie a prijímanie správ

- Vzájomná výmena správ – MPI poskytuje nasledujúcu funkciu:

```
int MPI_Sendrecv(void *sendbuf, int sendcount,
                 MPI_Datatype senddatatype, int dest, int
                 sendtag, void *recvbuf, int recvcount,
                 MPI_Datatype recvdatatype, int source, int recvtag,
                 MPI_Comm comm, MPI_Status *status)
```

- Argumenty zahŕňajú argumenty „send“ a „receive“ funkcií. Možnosť použiť rovnaký „buffer“ pre „send“ a „receive“:

```
int MPI_Sendrecv_replace(void *buf, int count,
                          MPI_Datatype datatype, int dest, int sendtag,
                          int source, int recvtag, MPI_Comm comm,
                          MPI_Status *status)
```

Topológie a mapovania

- MPI umožňuje programátorovi organizovať procesory do logických k-dimenzionálnych mriežok
  - ID procesorov z `MPI_COMM_WORLD` môžu byť mapované do iných komunikátorov zodpovedajúcich viac-dimenzionálnych mriežok rôznymi spôsobmi
  - Vhodnosť mapovania je určená programom a topológiou paralelného počítačového systému
-

Topológie a mapovania

- Mapovanie procesorov na 2D mriežku

0	1	2	3
4	5	6	7
8	9	10	11
12	13	14	15

(a) Row-major mapping

0	4	8	12
1	5	9	13
2	6	10	14
3	7	11	15

(b) Column-major mapping

0	3	4	5
1	2	7	6
14	13	8	9
15	12	11	10

(c) Space-filling curve mapping

0	1	3	2
4	5	7	6
12	13	15	14
8	9	11	10

(d) Hypercube mapping

Vytváranie a používanie kartézskych topológií

- Vytvorenie kartézskych topológií:

```
int MPI_Cart_create(MPI_Comm comm_old, int ndims,  
    int *dims, int *periods, int reorder,  
    MPI_Comm *comm_cart)
```

- ID zo starého komunikátora – nový komunikátor s dimenziami podľa dims
  - Každý procesor môže byť identifikovaný v novej kartézskej topológii vektorom domenzií
-

Vytváranie a používanie kartézskych topológií

- Zasielanie a prijímanie správ vyžaduje jednodimenzionálne id – rank do kartézskych súradníc a späť:

```
int MPI_Cart_coord(MPI_Comm comm_cart, int rank,  
                  int maxdims, int *coords)
```

```
int MPI_Cart_rank(MPI_Comm comm_cart, int *coords,  
                  int *rank)
```

- Posunutie – najčastejšia operácia v kartézskych topológiach – zistenie zdrojového a cieľového procesu:

```
int MPI_Cart_shift(MPI_Comm comm_cart, int dir,  
                  int s_step, int *rank_source, int *rank_dest)
```


Prelínanie komunikácie a výpočtov

- **Neblokujúci „send“ a „receive“:**

```
int MPI_Isend(void *buf, int count, MPI_Datatype
  datatype, int dest, int tag, MPI_Comm comm,
  MPI_Request *request)
```

```
int MPI_Irecv(void *buf, int count, MPI_Datatype
  datatype, int source, int tag, MPI_Comm comm,
  MPI_Request *request)
```

- **Návrat z funkcií skôr ako operácie zaslanie alebo prijatia skončené - funkcia MPI_Test testuje stav operácie:**

```
int MPI_Test(MPI_Request *request, int *flag,
  MPI_Status *status)
```

- **MPI_Wait čaká na dokončenie opeácie.**

```
int MPI_Wait(MPI_Request *request, MPI_Status
  *status)
```

Riešenie uviaznutia

```
int a[10], b[10], myrank;
MPI_Status status;
...
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
if (myrank == 0) {
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, 1, 1, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Send(b, 10, MPI_INT, 1, 2, MPI_COMM_WORLD);
}
else if (myrank == 1) {
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, 0, 2, &status, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Recv(a, 10, MPI_INT, 0, 1, &status, MPI_COMM_WORLD);
}
...
```

- Nahradenie blokujúcich operácií neblokujúcimi odstráni uviaznutie
-

Kolektívne komunikačné a výpočtové operácie

- MPI – široká množina funkcií pre bežné kolektívne operácie
  - Každá kolektívna operácia definovaná na skupine danej komunikátorom
  - Všetky procesy musia zavolať operáciu
-

Kolektívne komunikačné operácie

- **Barrierová synchronizácia:**

```
int MPI_Barrier(MPI_Comm comm)
```

- **Broadcast (jeden pre všetkých):**

```
int MPI_Bcast(void *buf, int count, MPI_Datatype  
datatype, int source, MPI_Comm comm)
```

- **Redukcia (všetky do jedného):**

```
int MPI_Reduce(void *sendbuf, void *recvbuf, int  
count, MPI_Datatype datatype, MPI_Op op, int  
target, MPI_Comm comm)
```

Preddefinované operácie redukcie

Operation	Meaning	Datatypes
MPI_MAX	Maximum	C integers and floating point
MPI_MIN	Minimum	C integers and floating point
MPI_SUM	Sum	C integers and floating point
MPI_PROD	Product	C integers and floating point
MPI_LAND	Logical AND	C integers
MPI_BAND	Bit-wise AND	C integers and byte
MPI_LOR	Logical OR	C integers
MPI_BOR	Bit-wise OR	C integers and byte
MPI_LXOR	Logical XOR	C integers
MPI_BXOR	Bit-wise XOR	C integers and byte
MPI_MAXLOC	max-min value-location	Data-pairs
MPI_MINLOC	min-min value-location	Data-pairs

Kolektívne komunikačné operácie

- `MPI_MAXLOC` kombinuje dvojice (v_i, l_i) a vráti dvojicu (v, l) takú, že v je maximum zo všetkých v_i a l je zodpovedajúce l_i (ak viaceré, tak najmenšie l_i)
- `MPI_MINLOC` – minimum z v_i .

Value	15	17	11	12	17	11
Process	0	1	2	3	4	5

`MinLoc(Value, Process) = (11, 2)`

`MaxLoc(Value, Process) = (17, 1)`

Kolektívne komunikačné operácie

■ Dátové typy pre `MPI_MAXLOC` a `MPI_MINLOC`

MPI dátový typ	C dátový typ
<code>MPI_2INT</code>	dvojica int-ov
<code>MPI_SHORT_INT</code>	short a int
<code>MPI_LONG_INT</code>	long a int
<code>MPI_LONG_DOUBLE_INT</code>	long double a int
<code>MPI_FLOAT_INT</code>	float a int
<code>MPI_DOUBLE_INT</code>	double a int

Kolektívne komunikačné operácie

- Ak je výsledok redukčnej operácie potrebný vo všetkých procesoch:

```
int MPI_Allreduce(void *sendbuf, void *recvbuf,  
    int count, MPI_Datatype datatype, MPI_Op op,  
    MPI_Comm comm)
```

- Výpočet čiastočnej redukcie:

```
int MPI_Scan(void *sendbuf, void *recvbuf,  
    int count, MPI_Datatype datatype,  
    MPI_Op op, MPI_Comm comm)
```

Kolektívne komunikačné operácie

- Operácia „zhromaždenia“ (gather):

```
int MPI_Gather(void *sendbuf, int sendcount,  
MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
int target, MPI_Comm comm)
```

- Operácia „zhromaždenia“ pre všetky procesy:

```
int MPI_Allgather(void *sendbuf, int sendcount,  
MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
MPI_Comm comm)
```

- Operácia „rozptýlenia“ (scatter):

```
int MPI_Scatter(void *sendbuf, int sendcount,  
MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
int source, MPI_Comm comm)
```

Kolektívne komunikačné operácie

- „Osobná“ komunikácia každý s každým:

```
int MPI_Alltoall(void *sendbuf, int sendcount,  
                MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
                int recvcnt, MPI_Datatype recvdatatype,  
                MPI_Comm comm)
```

- Množina funkcií pre bežné kolektívne operácie - významné uľahčenie implementácie mnohých problémov
-

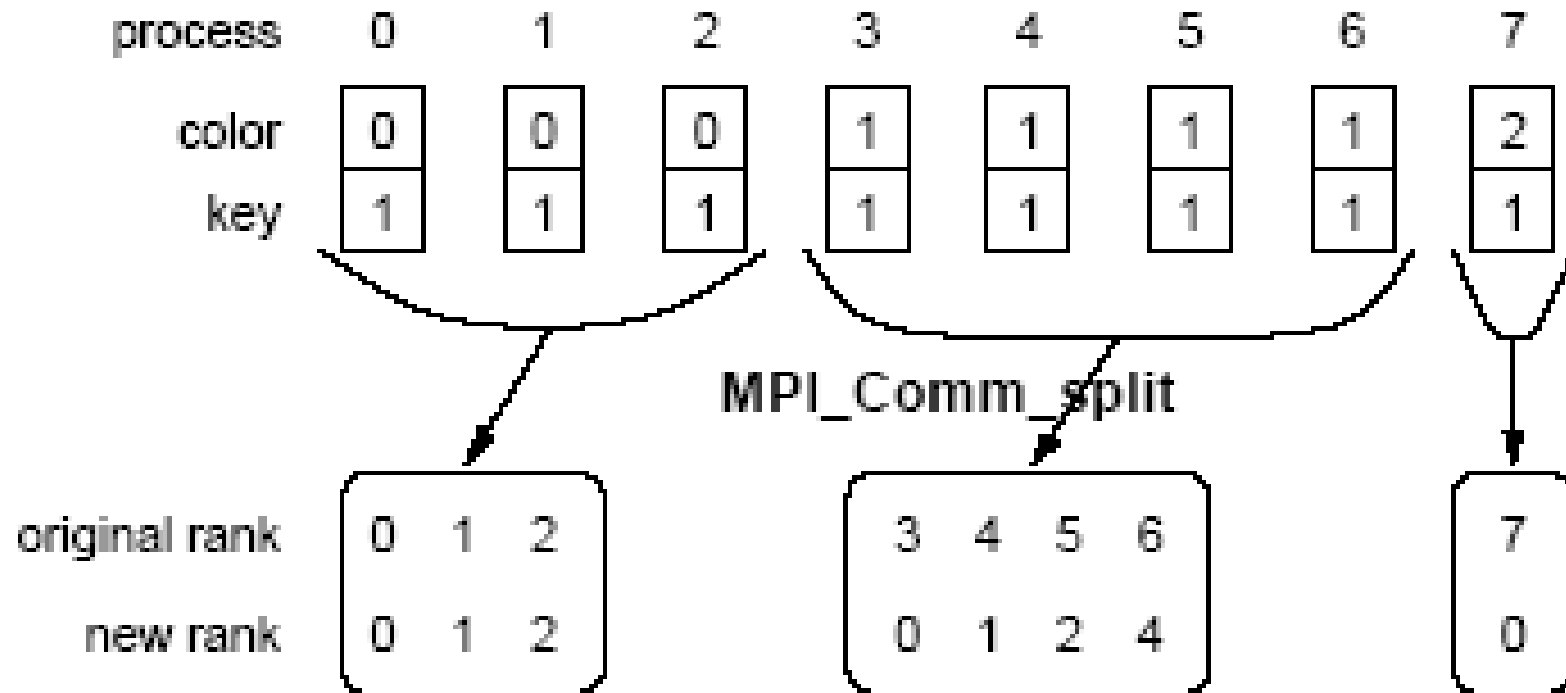
Skupiny a komunikátory

- V mnohých paralelných algoritmoch komunikácia musí byť zúžená na podmnožinu procesov
- MPI – mechanizmy na rozdeľovanie skupiny procesov zodpovedajúcich komunikátoru do podskupín každá zodpovedajúca inému komunikátoru
- Najjednoduchší takýto mechanizmus:

```
int MPI_Comm_split(MPI_Comm comm, int color,  
                  int key, MPI_Comm *newcomm)
```

Skupiny a komunikátory

Skupiny a komunikátory

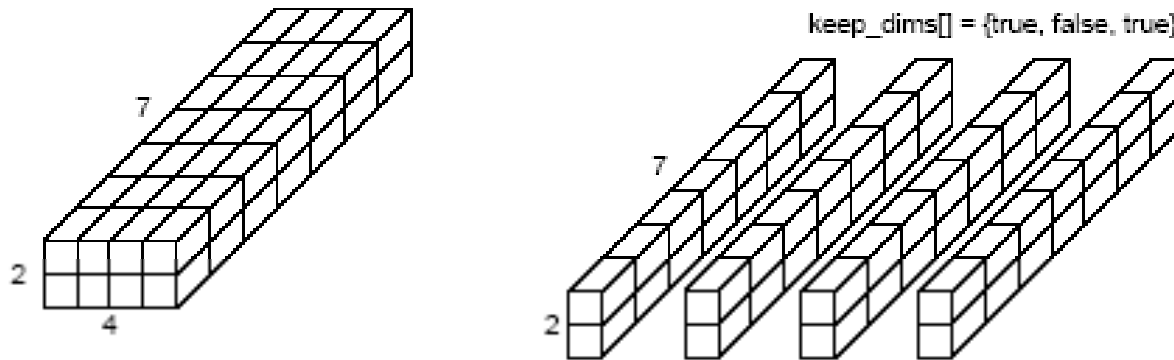
- V mnohých paralelných algoritmoch procesy sú organizované do virtuálnej mriežky, a v rôznych krokoch algoritmu komunikácia musí byť obmedzená na rôzne podmnožiny mriežky
- MPI poskytuje možnosť rozdeliť kartézsku topológiu do mriežok nižších dimenzií:

```
int MPI_Cart_sub(MPI_Comm comm_cart, int *keep_dims,  
                MPI_Comm *comm_subcart)
```

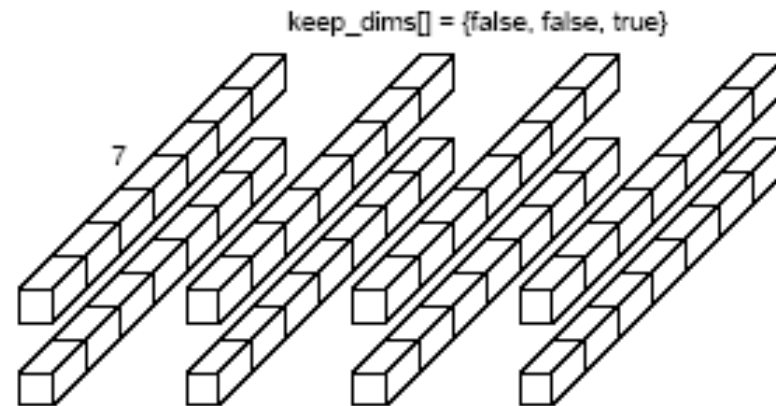
- Ak `keep_dims[i]` je „true“ tak *i*-ta dimenzia je ponechaná v topológií
- Súradnice procesu v pod-mriežke vytvorenej pomocou `MPI_Cart_sub` môžu byť získané zo súradníc pôvodnej topológie ignorujúc súradnice „maskovaných“ dimenzií

Skupiny a komunikátory

- Rozdelenie kartézskej topológie $2 \times 4 \times 7$ ba 4 podskupiny $2 \times 1 \times 7$ a 8 podskupín $1 \times 1 \times 7$

(a)

(b)

Zdroje

- Ananth Grama, Anshul Gupta, George Karypis, Vipin Kumar. Introduction to Parallel Computing, 2nd Edition, Addison-Wesley 2003, „Introduction to Parallel Computing“ <http://www-users.cs.umn.edu/~karypis/parbook/>
  - Obrázky prevzaté z:
    - [Ananth Grama, Anshul Gupta, George Karypis, Vipin Kumar. Introduction to Parallel Computing, 2nd Edition, Addison-Wesley 2003, „Introduction to Parallel Computing“ http://www-users.cs.umn.edu/~karypis/parbook/](http://www-users.cs.umn.edu/~karypis/parbook/)
-